

Imprumutul de înzestrare a Țării

Nr. 7064—934.

Ordin Circular

către toți Prea Cucernicii Protopopi și Cucernicii Preoți din
Eparhia Ortodoxă Română a Aradului.

Statul Român apelând la cetățenii săi pentru a participa la semnarea Imprumutului pentru Înzestrarea Țării, spre acoperirea nevoilor cerute de înfăptuirile absolut necesare pentru binele Țării, Biserica ort. română își ține de datoria ei a lua parte la semnarea Imprumutului de Înzestrare.

Subsemnatul Episcop îndemn pe fiecare protopop și fiecare preot, să ia parte la semnarea Imprumutului cu toată încrederea, ca scopul urmărit să fie pe deplin atins. Fiecare să semneze atâta cât îi permit mijloacele materiale.

Fiecare protopop și preot vor face tot posibilul, ca și parohiile să ia parte la semnarea Imprumutului, și vor îndemna de pe amvon și credincioșii, ca și ei să ia parte la semnarea împrumutului de sub întrebare.

Semnările și vărsarea sumelor la Băncile designate în acest scop, se vor face până la 30 Noemvrie a. c.

Arad, 12 Noemvrie 1934.

ss. *Grigorie*
Episcop.

Imprumutul de înzestrare.

M. Sa iubitul nostru Rege, Carol al II-lea și înaltul guvern, cheamă pe toți Românii, la datoră, de a subscrie la împrumutul de înzestrare a țării. Rezultatul subscrierii ne va arăta în fața lumii, forța noastră materială și puterea de solidaritate a neamului românesc.

Din sumele subscribe la acest împrumut, se va reface țara noastră după ruinele materiale ale războiului mondial. Va fi înzestrată armata, care este scutul de apărare, a libertății și drepturilor noastre. Se vor reface drumurile, se va intensifica opera culturală și se va da un nou impuls vieții economice. Ori un stat înfloritor înseamnă, o creare de condiții

fericite pentru fiecare cetățean. Capitalul vărsat în acest împrumut, fructifică mai bine, ca ori ce depunere ori alt plasament.

Pentru subscrierea împrumutului de înzestrare P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a făcut enoriașilor din eparhie, apelul din fruntea revistei noastre.

M. S. Regele, Înaltul Guvern și P. S. Sa

Episcopul nostru Grigorie, ne cheamă la datorie. Suntem siguri că preoțimea și credincioșii eparhiei noastre vor face front unic în jurul subscrierii împrumutului de înzestrare. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a scris cel dintâi 100.000 lei. În curând urmează Vener. Consiliu eparhial, Academia Teologică, comunitățile bisericești etc.

I. P. S. Sa Dr. PIMEN GEORGESCU MITROPOLITUL MOLDOVEI.

Luni în 12 Noembrie la ora 8 dimineața, s'a stins din viață I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei. Cu dânsul Biserica și Patria română, pierde pe unul din Ierarhii noștri de valoare, care a păstorit poporul Moldovei câteva decenii cu demnitate, înțelepciune și multă evlavie creștinească.

Mitropolitul Pimen a înțeles misiunea ce o are de îndeplinit, atât în vremurile de pace cât și în vremurile de grea cumpănă, când sabia avea să hotărască de soarta fraților noștri de peste Carpați, de care s'a simțit totdeauna strâns legat. El a pregătit sufletele credincioșilor ortodocși, pentru marea jertfă cerută pentru unirea cea mare și definitivă. A crezut în înfăptuirea idealului nostru național: a propovăduit ca un apostol, crezul sfânt al unirii și a îmbărbătat pe luptătorii de pe front, când armatele s'au retras în Moldova, ca să apere pământul strămoșesc.

În anul 1917, când era mai multă nevoie de încredere în forțele morale, de bărbăție, de fapte vitejești, mitropolitul Pimen a fost animatorul, care a contribuit într-o măsură simțită, la crearea aceluia front de apărare susținut de credința în biruința binelui și a dreptului, ca și la organizarea operelor caritabile.

Mitropolitul Pimen a dat cel dintâi pilda, contribuind prin munca sa neobosită și prin sfatul și îndemnul său, la organizarea așezămintelor spitalicești și caritabile.

Când victoria a încununat drapelele noastre, când hotarele țării s'au întins până la Tisa și Nistru, înaltul ierarh al Moldovei, a desfășurat lupta pentru stăpînire a sectelor religioase, pentru întinderea culturii naționale, prin biserică, școală și armată. El a îndemnat tineretul să practice virtuțile strămoșești, să se înalțe prin cultură și să fie demni slujitori ai patriei.

Mitropolitul Pimen, demnul urmaș al marilor ierarhi ai Moldovei și Țării Românești, și a îndeplinit misiunea sa de păstor sufletească și călăuzitor al neamului său, cu vrednicie.

Mitropolitul Pimen s'a născut la 22 Octombrie 1853 în com. Provița (Prahova).

Părinții I. P. S. Sale originari din Ardeal erau oameni bine înstăriți, l-au dat la școală în București. Și cum pe vremea aceea oamenii gospodari țineau morțiș să aibă o odraslă preot, l-au înscris la seminarul Central. Aici a urmat și terminat cu succes cursul.

Căsătorindu-se, a fost hirotonit diacon pe seama bisericii din Ploești.

Nu după prea mult timp însă, tânărul diacon și-a pierdut soția.

Pătruns de un profund simț religios, tânărul diacon a făcut întinse studii în domeniul teologiei, fapt care i a indicat o frumoasă ascensiune pe scara ierarhiei bisericești.

La facultatea din Cernăuți a fost trimis I. P. S. Mitropolitul Pimen în 1880, după terminarea seminarului, ca bursier al statului, dimpreună cu alți tineri, să-și desăvârșească studiile. Aci a obținut diploma de doctor.

Intorcându-se în țară, a cerut să fie primit în călugărie. Mitropolitul Iosif Gheorghian, apreciind buna pregătire teologică și calitățile tânărului doctor în teologie, în 1888 îl hirotonește preot, onorându-l cu rangul de arhimandrit. Prin stăruința mitropolitului Iosif Gheorghian a fost numit Pimen la catedra de teologie dogmatică simbolică și apologetică. Pe lângă catedra universitară, a fost apoi numit rector al seminarului Central. La 2 Februarie 1895, a fost ales și sfințit arhieru, iar în 1898 este însărcinat cu conducerea internatului teolog. La 5 Februarie 1902 a fost ales Episcop al eparhiei Dunărei de Jos unde păstorește până la 11 Februarie 1909 când e ales Arhiepiscop și Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii.

Jubileul catedralei din Oradea.

Dum'neacă în 11 Noemvrie l. c. s'a prăznuit la Oradea, în cadrul unor manifestații pline de însuflețire românească, 150 de ani, dela punerea pietrii fundamentale, la catedrala ortodoxă română.

Pentru aceste festivități au sosit la Oradea: generalul Condeescu trimisul M. Sale Regelui, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, P. P. S. S. Lor arhiepiscopul Simeodrea ca reprezentant al Sanctității Sale Patriarhului Miron, Episcopii Grigorie dela Arad, Vasile dela Caransebeș, Vasile vicar la Sibiu, fiecare cu suita sa. Din partea guvernului au sosit Miniștrii A. Lapedatu și C. Angelescu: apoi dl O. Goga, reprezentanții diferitelor instituții de înaltă cultură etc.

La ora 10, s'a oficiat în catedrală sf. liturghie de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae asistat de P. P. S. S. Lor Episcopii Roman, Grigorie, Vasile, Tit, Andrei, Vasile și un mare sobor de protopopi și preoți.

La priceasnă a rostit o vorbire impresionantă I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, făcând istoricul bisericii catedrale din Oradea și scoțând în relief foloasele ortodoxiei românești izvorâte din aceasta biserică

Pentru comemorarea zilei, s'a ținut apoi o ședință festivă în sala teatrului „Regina Maria,” unde a asistat multă lume intelectuală.

Vorbirea festivă a rostit-o P. S. Sa Ciorogariu, după care d. general Condeescu a remis venerabilului Prelat în numele M. Sale Regelui înaltul ordin „Pentru Merit“

Au urmat la cuvânt I. P. Sa Mitropolitul Nicolae, care a spus:

Cu ocaziunea congresului național bisericesc, care a dat mitropoliei noastre organizațiunea ei Șaguniană, o delegație a clerului și poporului credincios din Bihor s'a prezentat înaintea mitropolitului Andrei Șaguna și i-a arătat dorința de a-și vedea reînființată vechea episcopie ortodoxă din Oradea. Atunci marele ierarh le-a răspuns: „Cunosc suferințele voastre, iubirii mei! Le cunosc și eu mitropolitul vostru am lăcrimat cu voi. Ați scăpat întregi, căci a fost tare credința voastră și v'o spun este meritul vostru. Episcopia drept credincioasă din Oradea a rămas văduvă, dar n'ați pierit și astăzi vă văd cu bucurie adunați în jurul meu.“

De atunci au trecut 66 ani Azi episcopia ortodoxă a Oradei este reînființată și pe scaunul ei păstorește, cu înțelepciune, de toți iubitul și veneratul episcop Roman. Astăzi mitropolitul vostru a venit la voi cu ocaziunea acestui mare praznic și pentru a vă da satisfacțiunea cuvenită, vorbesc cu cuvintele lui spuse înainte cu 66 ani. Să vă strângeți deci rândurile în jurul altarului bisericii voastre, să fie pururea tare credința voastră să ascultați și să iubiți pe vrednicul vostru episcop Roman.

A urmat frumoasa cuvântare plină de elogii la Biserica noastră strămoșească a dlui Ministru Lapedatu.

P. S. Sa Arhiepiscopul Simeodrea aduce salutul și binecuvântările I. P. Sale Patriarhului. care n'a putut participa la acest praznic.

P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, aduce salutul eparhiei Aradului, cu care eparhia Orăzii, a veșuit în vremurile grele de asuprire sub cârmuirea aceluiași Episcop. Vorbitorul urează episcopiei de Oradea să fortifice aici la granița patriei puterea ortodoxiei și neamului românesc.

P. S. Sa Episcopul Vasilie Lazarescu al Caransebeșului aduce un pios omagiu aceluiași cărei au ridicat biserica românească de pe aceste plaiuri.

Episcopul greco-catolic Frențiu, spune că apărarea moralei creștine și unirea sufletească nu se pot face decât prin iubire și solidaritate deplină.

Canonul Molnar, vorbește în numele episcopului Fiedler.

Episcopul Ștefan Sulyok, aduce salutul bisericii reformate din Ungaria.

Rabinii Benjamin Fuchs și Leopold Kecskemeti aduc salutul populației evreești.

D. general Ioan Icușiu, comandantul diviziei 17-a, aduce omagii aceluiași, cari au muncit și s'au jertfit pentru realizarea ideii naționale.

Prefectul Bancila aduce omagiile județului Bihor, unde ortodoxia românească a susținut limba și tradițiile românești. Domnul primar Moșoi, vorbește în numele orașului Oradea.

La ora 2 s'a dat un banchet cu 300 tacâmuri, unde s'a toastat pentru M. Sa regele, pentru Prelații Bisericii noastre, pentru Dnii Miniștri și conducătorii poporului românesc. Seara a fost un concert bine reușit, la care a participat tineret și multă lume intelectuală.

Frăția Ortodoxă română.

— Un răspuns la un comunicat —

Conducerea Asociației Generale a Românilor Uniți (Agru) a simțit nevoia să ia ținută față de moțiunea votată de întâiul congres anual al Frăției ortodoxe Române (FOR) în 29 Octomvrie. Dar comunicatul publicat în presă cuprinde numai generalități și nu răspunde la nici una din gravele învinuiri ce s'au adus la Sibiu politice contrară intereselor românești urmată de conducătorii actuali ai Agrului.

Precizăm și cerem un răspuns tot atât de lămurit:

1. Toată lumea știe, că una din țintele principale ale catolicismului a fost și este câștigarea de prozeliți. P. S. Episcop Niculescu al Lugojului a mărturisit-o neted spunând: „Noi suntem avantpostul Romei eterne spre a-i câștiga credincioși“.

În comunicatul Agrului însă cetim : „Biserica Română Unită cu Roma repudiază lupta confesională, se deszice de orice acțiune de ură învrăjpire și prozelitism.“

Intrebăm : Insemnează această declarație o desavuare a capului bisericesc sau e numai o încercare de a acoperi cu fraze impresionante un moment de sinceritate neoportună ?

2. Comunicatul Agrului continuă : „Asociația Generală a Românilor Uniți nu este un instrument de învrăjpire a fraților de același sânge și mai puțin un factor de slăbire a solidarității naționale“.

Cum se împacă această declarație patetică cu punctul 4 din moțiunea votată la Lugoj, în care se cere textual : „Congresul cere să se pună la dispoziția bisericii catolice fondurile școlare și religioase, provenitoare dela fostul Stat austro-ungar, deținute azi de Statul român, în dauna adevăratului proprietar : biserica catolică de ambele rituri din România“.

Intrebăm : A cere pe seama catolicilor, precizându-se „de ambele rituri“ deci și Unguri, niște averi care după drept aparțin Statului român, ca moștenitor legal al fostului Stat ungar, este un act de solidaritate națională ? Și continuăm să întrebăm : Ale cui interese le apără președintele Agrului, ale Statului român, al cărui Ministru activ este, sau ale bisericii catolice, când cere să se comită o asemenea ilegalitate ?

Dar de oarece comunicatul Agrului doarește „să vadă înfrățiti . . . , peste deosebirile lor confesionale, pe toți fiii buni ai neamului“, noi primim această invitație și îi facem următoarea propunere :

În Mai 1932 s'a încheiat un „Acord“ cu Vaticanul, care a dat bisericii catolice maghiare din România o organizație, pe care refuzase să i-o dea chiar Statul ungar, punându-o în stăpânirea unor averi mari, care după drept revin Statului român și Universității din Cluj. De aceste averi, în parte strânsă dela Români, au beneficiat în epoca ungurească și Români ardeleni. Unii din cei mai distinși Români uniți din România și-au arătat profunda lor nemulțumire și indignare cu felul cum s'a încheiat acest Acord.

Frăția Ortodoxă Română întinde mâna AGRU-ului invitându-l la o colaborare în lupta ce o va începe pentru anularea acestui „Acord“, atât de păgubitor Statului românesc.

E cel mai bun prilej ca Biserica unită să-și probeze solidaritatea cu Biserica ortodoxă, ca în marile momente istorice din tre-

cut, când o cereau interesele de înalt ordin național.

Conducătorii Agrului au cuvântul.

Cluj 8 Noembrie 1934.

Secretar general :

Ion Mateiu

Președ. Frăției Ortodoxe Române.

Sextil Pușcariu

In preajma noii repartitii de ore

Religia în Școlile normale

Cel ce a fost, în vara acestui an, la congresul profesorilor de religie dela școlile secundare, ce s'a ținut la „Mănăstirea Dealu“, a avut prilej să cunoască nu numai ceea ce s'a putut realiza prin învățământul religios, ci și multe din condițiile, ce se cer pentru intensificarea lui.

Sau prezentat și citit referate temeinice asupra diferitelor probleme de educație și instrucție religioasă. S'au auzit discuții substanțiale, susținute într'o atmosferă academică.

Ascultătorul obiectiv, a rămas viu satisfăcut de luminoasele indicii, date pentru îndrumarea, de mâine a acestui învățământ.

Dar tocmai pentru că discuțiile au alunecat peste piscuri, în adâncimile mărunte ale realității și necesităților de toate zilele ale vieții școlare nu s'a putut pătrunde. Și mai ales nu la toate școlile, pentru că s'a ales parcă din adins ca obiectiv numai liceul.

De aceea cred, că e necesar să se atingă din viața școlilor normale o împrejurare, de ordin tehnic, mărunță în sine, dar cu simțite urmări pentru starea religioasă morală afară de școală, — ...în viață.

E vorba de numărul orelor de religie la aceste școli.

Între alte desiderate, s'au cerut la congres pentru religie două ore de clasă săptămânal, pentru toate școlile secundare.

În licee religia se și predă așa, cu excepția clasei ultime. Sunt însă alte categorii de școli secundare, în cari nu s'a putut obține încă acest drept.

În școlile normale? Programa analitică a acestor școli prevede la religie pentru cursul inferior câte două (2) ore de clasă săptămânal.

Dar pentru cursul superior? Principial da, în realitate însă nu! Și iată cum:

În fiecare clasă superioară este trecută oficial în orar numai o (1) singură oră. Ceealaltă (a doua) urmează să se facă cu toate clasele superioare (V, VI și VII.) într'o singură oră, Dumineca, după serviciul religios.

Cele trei ore predate simultan, — reduse deci la o singură oră și aceea pe zi de Duminecă, — se

pot socoti ca inexistente sau în cel mai bun caz, ca o oră facultativă.

Pe lângă cele mai bune intenții și străduințe departe de a se putea realiza în această oră, pe teren instructiv și educativ, ceea ce s'ar putea în trei ore pe clase.

Dacă pentru elevii dela licee, cari în cea mai mare parte se pregătesc pentru funcțiuni profane, se prevede și se propune religia în două ore de clasă săptămânal, — nu se poate înțelege prin ce împrejurare s'a ajuns ca elevii școlii normale, viitorii învățători, să fie reduși la învățământul religios într'o (1) singură oră de clasă, chiar în cursul superior? Căci dacă nu este vorbă de o reducere oficială propriu zisă, totuși fixarea celor trei ore, contrase pe zi de Duminică, se poate socoti de o măsură, ce poate avea doar puterea și efectul unui joc de artificii.

Profesorului de religie dela normale, care s'ar încumeta, să accentueze insuficiența unei ore la clasele superioare i-se răspunde prompt:

— Ai orele de educație de Duminică.

Elevii școlii normale au trebuință de o deosebită edificare spirituală. Nicl un fel de funcționari nu exercită o mai decisivă și permanentă influență asupra vieții sufletești a poporului ca învățătorii, cari trăiesc, în cea mai mare parte la țară.

Dar nu numai atât: Ei prin misiunea lor sunt obligați a propune în școală cunoștințele de doctrină și morală creștină, respective întreg materialul biblic, istoric și apologetic, pe care îl cuprinde studiul religiei. Evident că fără o temeinică pregătire ei nu vor putea îndeplini aceasta sfântă îndatorire.

În Transilvania și în special în Banat e în tradiția locului, — la care poporul ține cu sfințenie — ca învățătorul să îndeplinească în Duminică și sărbătorii onorifica funcțiune de prim cântăreț în strana bisericii, să înjghebeze cu tineretul adult societăți corale să instruiască elevii în cântări și răspunsuri liturgice, — obligații prevăzute în parte chiar și de legile școlare în vigoare.

Cei ce cunosc viața satelor din aceasta regiune, se pot convinge la fața locului, că demnitatea și prestigiul moral al învățătorului crește în stîmna populației în măsura, în care tînărul învățător știe și poate presta și aceste servicii de interes public, cari în conștiința țaranului bănățean, se confundă cu însăși misiunea de învățător.

În aceasta măsură i-se acordă încredere firește chiar și școlii.

În fața acestor stări reale, e logic și natural, ca pregătirea, pe care o primesc elevii normaliști în școală să corespundă și exigențelor de ordin social-bisericesc, ce isvoresc din structura organică a vieții reale a satelor.

Este deci nu numai în folosul învățătorului, ci și de un înalt interes obștesc — acela al moralului

public, — ca învățătorul să cunoască și cântarea bisericească precum și rânduielile serviciilor bisericești de strană și să le și practice încă de pe băncile școlii.

În școlile normale, — cel puțin în cele de dincoace de Carpați deocamdată, — ar trebui să fie și ore de cântare bisericească, dar dacă aceasta nu se poate, atunci cel puțin religia să se mențină la locul de cinste, ce i-se cuvine și prin numărul orelor, — și nu categorisită între dexterități!

Prelucrarea cu succes și mai ales asimilarea atâtor cunoștințe teoretice, precum și variate îndrumări practice într'o singură oră săptămânal e însă imposibil.

Se impune deci, și încă în mod imperativ, ca și în clasele superioare ale școlii normale, de aici să se repartizeze cele două ore — acordate în principiu, — ca două ore reglementare fixate săptămânal în orar, ca pe lângă educația propriu zisă, să se poată îngriji în a doua oră și de instrucția în cântări bisericești la acelea clase, „și ca acelea ore să nu mai fie obiect de târguieli și discuții la fiecare început de an școlar între profesorul de religie și Direcțiunea Școlii.

Am convingerea că prin o astfel de aranjare a orelor de religie s'ar înălța chiar și moralul elevilor.

Stând în preajma unei noi repartiții de ore la Școlile normale să nădăjdum, că Dl. Ministru al Instrucțiunii Dr. Anghelescu, care are o înaltă înțelegere despre rolul religiei în viața neamului, — va aproba repartizarea de ore arătată mai sus.

Numai atunci, când se va face instrucția religioasă în două oare săptămânal în toate clasele va fi ajutată școala normală pe deplin, ca să pună tot tributul ei sufletesc în serviciul neamului.

Pr. Melentie Șora

Cerc religios în Crocna

Z'ua de 14 Oct. a. c. a fost una din zilele cele mai strălucite, de care nu s'a încrestat de zile îmbătrânite pe răbojul prăfuit al comunei Crocna (pp. Gurahonț). Preoții constituiți în cercul religios Almaș au aranjat în această comună un cerc religios, care prin programul său a făcut o zi de mare sărbătoare o zi de înălțare din nolaual grijilor pământești, o zi de bucurie pentru întreg poporul. Simfonia cântărilor bisericești, împrăștiată peste urechile credincioșilor de către cor și fanfară, a ridicat în slavă inimile tuturor; necazurile și grijile vieții au rămas umbrite pe câteva momente.

La orele 9 preoții cercului împreună cu fanfara bis. din Almaș au descălecat la marginea comunei și mergând pe jos au intrat cântând „Sfânt este

Domnul...“ La 9^{1/2} s'a început sf. liturghie care s'a săvârșit în sobor de către preoții: A. Giurgiu, I. Popoviciu, S. Stănijan, E. Tomșa, A. Micluța, I. Iancu și Gh. Cereanț. Răspunsurile liturgice au fost cântate cu multă evlavie de către Corul bisericesc din Almaș condus de inv. F. Deșcău, precum și de Fanfara bisericească din Almaș. La priceasnă a predicat cu multă smerenie Pr. A. Micluța despre cercetarea sf. biserici.

După amiază la orele 3 Pr. A. Giurgiu preș. cercului, a deschis conferința îndemnând poporul, prin cuvinte bine simțite și prin exemple plastice, să asculte și să primească sămânța cuvântului dumnezeesc. Păr. I. Popoviciu a ținut o conferință, în care, cu argumente potrivite, a combătut rătăcirile sectarilor. A urmat apoi mai multe cântări bisericești și lăcușuri executate de către cor și fanfară. La sfârșitul programului s'a încins o horă țărănească, care a ținut până seara.

Odată cu apusul soarelui au plecat toți oaspeții, în sunetul dulce al fanfarei, lăsând bucurie și mângâiere sufletească în mijlocul poporului.

Gh.

Momente de reculegere sufletească în comuna Șepreuș.

Introducerea preotului-capelan I. Ștefănuț.

Duminecă în 28 Oct a. c., creștinii din frunzașă comună Șepreuș, au trăit clipe de adâncă evlavie. În această zi veteranul preot C. Ursuț, a predat conducerea parohiei sale, preotului-capelan I. Ștefănuț.

Sf. liturghie a fost oficiată cu multă evlavie de părintele protopop S. Stana, dela episcopia din Arad, care venise împreună cu fratele său I. Stana preot în Comlăuș, să facă parastas pentru odihna părinților lor.

La priceasnă părintele Ursuț rostește o frumoasă vorbire, în care mulțumește lui Dumnezeu, că l-a ajutat să servească cu credință peste 45 ani la sf. altar al acestei biserici, unde a slujit și tatăl său. Iși amintește cu duioșie de ierarhii sub cari a servit dintre cari unul l-a ridicat încă de preot tânăr între preoții distinși pentru vrednicie. În cuvinte calde părintele Ursuț îndeamnă poporul din Șepreuș să țină cu sfințenie la religia ortodoxă, care este mama neamului nostru. Eparhia Aradului este condusă azi de unul dintre cei mai luminați prelați ai Bisericii românești, toată suflarea românească să se înroleze sub steagul pe care Episcopul Aradului îl duce spre drumul triumfului.

Predă noului preot sf. evanghelie și cheile bisericii, ca simbol al chemării preoțești, îndemnându-l să valorifice în faptă, învățăturile câștigate în Academia teol. din Arad. Emoționat părintele Ștefănuț rosteste o cuvântare însuflețită, în care promite că va căuta să fie un preot harnic.

Credincioșii fac ovății de simpatie ambilor preoți.

Cețiți și răspândiți:

»Biserica și Școala«

Sfințirea bisericii din Sarcia

Nimic nu este mai înălțător și mai frumos, ca atunci când se sfințește un nou lăcaș de închinare românească. Este un moment de raculegere sufletească o apropiere între om și Dumnezeu.

Una dintre aceste clipe a trăit-o și comuna Sarcia (Jugo-Slavia), prin sfințirea casei Domnului care a fost radical renovată în interior, de curând. Sfințirea s'a făcut în 26 Oct. a. c. ziua sf. Dumitru care este hramul bisericii din Sarcia.

De dimineață îmbrăcați în haine de sărbătoare sătenii cu mic cu mare, s'au adunat ca să preaslăvească pe Dumnezeu și să serbeze evenimentul. Clopotele sunau mai armonios ca oricând. Administratorul protopopesc, Gherasim Andru delegatul P. S. Sale Păintelui Episcop al Aradului, însoțit de alte două fețe sfințite: Ioan Frișcan și Eftimie Șoșdean, în ornate aurite, începură actul sfințirii, care a lăsat o profundă impresie asupra credincioșilor.

Corul bisericesc, sub conducerea învățătorului Ursulescu Gurie, a ținut de datoria sa, ca să dea răspunsurile, atât la sfințire, cât și la liturghie.

Chiar străinii de neamul nostru, în această zi mare pentru Sarcia s'au grăbit să la parte la serviciul divin. Notarul comunei, care este sârb, dar străbătut de sentimentul religiozității și al ortodoxismului a dăruit o minunată icoană a Cuvioasei Paraschiva.

La Priceasnă Prea On. Pr. Gh. Andru, asistat de ceilalți doi preoți, își face apariția pe amvon. De aci administratorul protopopesc, în cuvinte pline de căldură, vorbește despre: „Rolul bisericii ca factor al mântuirii sufletului și conservării limbii și credințe strămoșești“. Cuvinte pline cu tâlc isvorăsc din gura păintelui, care dornic de a avea cât mai mulți credincioși la sf. slujbiu, își îndeamnă enoriașii să calce cât mai des pragul casei lui Dumnezeu. „Veniți la biserică, — zicea preotul, — că în biserică veți afla mântuirea sufletelor voastre“.

După terminarea serviciului divin, s'a dat o masă intimă la of. parohial oferită de biserică.

Când facem această dare de seamă ne fulgeră prin minte o idee, care ne mahneste: Comuna Sarcia e lipsită de aproape 2 ani de zile de școală și învățătorul. Copiii s'au sălbăticit, umblând pe străzi în lung și 'n lat, toată ziua! Oamenii sunt neliniștiți, fiindcă deși există o convenție școlară între cele două state vecine și aliate, care a fost încă de mult ratificată, promulgată și sancționată, dar totuși a rămas neaplicată. De ce nu se aplică?! De ce cei în drept din România, nu intervin mai energic? Să nu uite nimeni că dacă nici acum nu se va tranșa această chestie, noi cei de aci vom pieri! Copiii din Sarcia, lipsiți de școală și învățător să slujească ca avertisment!

Distinșii

În primăvara acestui an trei colegi de tract sau învrednicit a se bucura de înaltă apreciere. Li-s'a conferit dreptul de a purta „brâu roșu“.

Câteva rânduri dela rubrica informațiilor, a vestit laconic aceasta, în revista oficială. Pe lângă ele, socot de necesare câteva complectări, cu atât mai vărtos, că adesea, cu astfel de ocazii se pun în discuție valori se cântăresc prestații, se verifică trecut și se fac pronosticuri pentru viitor. Nu arareori se pot surprinde reflexii ca acestea, în preajma unei distincții:

— Protejatul! Ce-a făcut? Ce merite are? L-aș vedea eu să fie în locul meu, cum ar putea el face... ceva. — I-e ușor lui. Are la spate o proptea solidă, o înaltă autoritate; are banii!

— Nu te repezi te rog...

— Ce? A organizat un cor? A făcut un gard? Un monument? Un turn? O reparație? Ce mai lucruri grozave!

— Nu se cer numai decât lucruri grozave, ca să fii apreciat.

Și sunt conștinși, că nici unuia dintre cei apreciați nu i-a trecut vr'odată prin minte rătăcirea, că a săvârșit lucruri mari, dimpotrivă simte că a săvârșit foarte puțin din ceea ce dorea.

A avea bunăvoința mai marilor, sau „o proptea“ cum s'ar zice, nu e tocmai așa de condamnat, din contră socot, că este o împrejurare care, în cele mai multe cazuri indică chiar o abilitate vrednică de a fi remarcată, căci „proptelele“ înalte nu se pot dobândi statornic decât prin muncă și dovezi de acțiune constructivă. Tot așa, pe cei inferiori îi poți dobândi „făcându-te tuturor de toate“, se cer deci iarăși calități despre cari ei să fie conștinși.

— Da ce, ei n'au greșeli, n'au păcate?

— Firește că au. Tocmai aci stă o mare parte din forța morală și vrednicia cuiva, ca recunoscându-și-le, caută să le biruiască. Privite lucrurile într'o înaltă perspectivă, la o apreciere iese în relief tocmai aceasta râvnă, cu care cineva năzulește să-și retușeze insuficiențele, de cari este conștinșu.

În lumina acestor considerații și străduințe priviți:

Păr. Traian Barzu din Cerneteaz, s'a dovedit a fi om dintr'o bucată. Zelos și devotat preot, care se bucură de respectul păstoriților săi și de o aleasă considerație între colegi.

Activ în lucrările de specială pregătire, a preoților în adunările colegiale, *păr. Tr. Barzu* îndeplinește cu zel onorifică însărcinare de misionar tractual.

Sunt numai câteva trăsături din însușirile acestui harnic preot.

Păr. Virgil Popovici din Mehala. Blândeța și modestia sunt puternice arme pentru a birui în viața

pastorală, — și Virgil Popovici birue cu acestea duhovnicești arme în mijlocul unor tentații acute.

Ostenelile împreunate cu îndeplinirea scumpului vis al Măhălenților: — terminarea bisericii, — probează, că nizuiește să facă din misiunea sa o proeție lucrativă. Între multiple îndatoriri și-a știut face timp, că din date culese de prin arhivele parohiilor să închege trecutul Românilor din Timișoara în apreciată sa lucrare: „Ortodoxismul“.

Păr. Octavian Albani din Nadăș. Farmecul variațiilor în peisaje și frumuseți naturale, rar se poate gusta, cași de pe colinele proaspăt înverzite ale Nadășului, în zilele senine ale primăverii sau verii. Toamna și iarna sau pe vreme nefavorabilă e riscată însă intrarea sau ieșirea din sat.

Cine a trecut sau a poposit vr'odată aici, știe că a fi paroh în Nadăș e greu apostolat. E mic satul dar vast terenul de activitate și *păr. Octavian Albani* e prezent pe acest front. Credincioșii îl înconjoară ca pe un adevărat conducător.

Pe lângă frații amintiți; am cunoștință, că în ziua de 8 Septembrie a fost împărțit de aceeași înaltă favoare și părintele *Teofil Nistor* din Remetea.

Părintele Teofil se încadrează armonios între preoții vrednici nu numai prin firea lui blajină, ci și prin prestațiile pastorale realizate în parohie și încoronate în ziua sărbătorii Nașterii Născătoarei de Dumnezeu, prin sfințirea unui frumos monument ridicat pentru cei căzuți în războiu. Și *păr. Teofil* numără numai câțiva ani de păstorie în Remetea.

Dar cine ar putea măcar în parte încresta, — în cadrele unor fugare portrete, — întreg mobilul spiritual care se desprinde din străduințele fraților noștri colegi? Și nu numai a celor decorați azi sau mâine, ci a tuturor.

Cine ar putea insera toate privațiunile materiale și umilirile morale, la cari sunt expuși frații preoți azi? Mucenicie!

Chiar de aceea orice străduință nobilă și devotament pentru înalta misiune învrednicește la stimă și apreciere.

Cinstea aceasta nu-i în definitiv decât un și mai mare obligo moral, pentru cel ce o obține.

Consimțim sincer cu bucuria lor.

Timișoara, la 11 Septembrie 1934.

Pr. Melentie Șora.

INFORMAȚIUNI.

Parastas pentru *I. P. Sf. Mitropolit Pimen al Moldovei*. Marți în 13 Nov. ora 10 a. m. *P. Sf. Sa* Episcopul Grigorie al Aradului asistat de un sobor de preoți, a celebrat un parastas în capela Episcopiei pentru odihna sufletului fericitului Mitropolit Pimen al Moldovei.

Onomastica Marelui Voevod Mihai. Joi în 8 Noemvrie poporul românesc a prăznuit ziua onomastică a Alteței Sale Moștenitorul tronului Mihai.

Pe edificiile orașului Arad, au fost arborate drapele naționale. La ora 11 după sf. liturghie, în Catedrală s'a oficiat Te-Deum pentru sănătatea Marelui Voevod, care întruchipează în sine aspirațiile neamului românesc. A pontificat I. P. C. Sa Arhimandritul Dr. I. Suciuc asistat de consilierii eparhiali și mai mulți preoți. Erau de față P. S. Sa Episcopul Grigorie autoritățile civile, un grup de ofițeri în frunte cu generalul Banciu. La fine părintele Codreanu, a rostit o vorbire concisă, dorind Prințului Mihai, ca în cariera sa de Rege să aibă în suflet cumpăna dreptății care este simbolul sărbătoarei Arhangheților Mihail și Gavriil. În fața catedralei au fost înșiruiți o companie de soldați cu muzica și drapelul, cari au dat onorurile și au defilat în fața P. S. Sale Episcopului Grigorie și generalului Banciu.

D-va cu cât compătimiți. Intr'o seară, la Londra, mai mulți negustori cu vază se adunaseră, întreținându se despre soarta nenorocită a unui coleg de afaceri, care-și pierduse toată averea în urma unui faliment.

„Vai ce rău îmi pare de acest om de treabă!“, spuse unul din interlocutori.

„Și mai rău îmi pare de buna lui soție, spuse al doilea“.

„Ah!“, oftă al treilea, sărmanii copii, sunt cei mai de plâns, căci le e rezervat un viitor atât de neguros“.

Al patrulea, care ascultase, tăcând, convorbirea pretenilor, răspunse, când i se ceru și lui părerea:

„Dragii mei prieteni, sunt încântat văzând cum, fără excepție, luând atât de mult parte la nenorocirea prietenului nostru comun. Și eu fac la fel. Numai că compătımirea cât de sinceră, nu-i poate fi de nici un folos. Ar fi bine să trecem la fapte: eu unul compătımesc pe prietenul nostru cu 1000 de lire; cu cât compătimiți Dv.“

Șt. Episcopie ort. rom. a Aradului.

No. 6275/934.

Bibliografie.

Domnul profesor Teodor Mariș a publicat, cu titlul de: *Un pedagog organizator - Dr. Giorgiu Popa*, care a fost referențial școlar al Eparhiei Ara-

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

dului (1870—1897), un studiu de specială apreciere a activității școlare, precum și în privința sistemului pedagogic educativ al acelui om de seamă din trecutul Eparhiei.

Nota fundamentală a concepției culturale și pedagogice, precum și afirmarea acestei concepții în lucrările de îndrumare școlară din partea celui bărbat de școală, au fost riguros creștine și naționale.

Prin urmare lucrarea se poate citi cu mare folos, din toate punctele de vedere, și astăzi. Ea completează din punct de vedere specific pedagogic și școlar, monografia biografică, a părintelui consilier eparhial Dr. Gh. Ciuhandu, despre viața și activitatea lui Dr. G. Popa.

De aceea recomandăm călduros și stăruitor această lucrare, în atenția obștească, pentru toate bibliotecile parohiale și pentru școli și ori care iubitor de cultură.

Cartea a apărut în Tipografia Diecezană. Se poate procura dela autor (Arad, str. Oltuz No. 30), cu 40 Lei exemplarul precum și la Librăria Diecezană.

Arad, 4 Octomvrie 1934.

Pentru Prea Sf. Sa Episcopul Eparhial:

Mihail Păcățian

Consilier ref. eparhial.

Mulțumită Subsemnatul, în numele parohiei ort. rom. din Dumbrăvița aduc cele mai vii mulțumite Dlui Dr. Ioan Groz Prefectul județului Arad, pentru generosul ajutor de 9000 lei, care a binevoit a ni l acorda, pentru augmentarea fondului de rezidire a sf. Biserici distruse prin incendiu.

Bunul Dumnezeu să-l răsplătească din darurile Sale cele bogate, dăruindu-i sănătate și viață îndelungată pentru viul interes manifestat față de noi

Dumbrăvița, la 20 Octomvrie 1934.

preot: St. R. Munteanu

Mulțumită. Subsemnatul, în numele parohiei ort. rom. din Dumbrăvița aduc cele mai sincere și călduroase mulțumite Dlui senator George Pleș din Bârzava, care ne-a mijlocit la organele silvice cumpărarea materialului lemnos fasonat de locuitorii comunei în dijmă, din cari fără nici-o investire, a rezultat un venit net de 10.000 lei. Domnul senator, ca dascăl și fiu devotat al bisericii ortodoxe, a manifestat totdeauna cel mai viu interes față de instituțiile care l a crescut și pe cari le a servit cu cinste timp de peste trei decenii.

Bunul Dumnezeu să-l învrednicească, cu sănătate și viață îndelungată, spre a munci și pe mai departe fără preget, cu vrednicie și cinste în ogorul Bis. și al națiunii.

Dumbrăvița, la 20 Octomvrie 1934.

preot: St. R. Munteanu.

Red. responsabil: Protopop SIMION STANA